

Nr 250.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 30 juni 1943 (nr 493) om begränsning i vissa fall av skatt till staten; given Stockholms slott den 21 april 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 30 juni 1943 (nr 493) om begränsning i vissa fall av skatt till staten.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 30 juni 1943 (nr 493) om begränsning i vissa fall av skatt till staten.

Härigenom förordnas, att vad i förordningen den 30 juni 1943 om begränsning i vissa fall av skatt till staten stadgas med avseende å skatt, som påförts skattskyldig på grund av taxering för taxeringsåret 1943, skall äga tillämpning jämväl i fråga om skatt, som påförts skattskyldig på grund av taxering för taxeringsåret 1944; skolande därvid vad i förordningen sägs om år 1943 i stället avse år 1944.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 april
1944.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga angående *begränsning i vissa fall av skatt till staten* samt anför därvid följande.

Genom beslut vid 1942 och 1943 års riksdagar antogos särskilda förordningar om begränsning i vissa fall av skatt till staten, avseende skatter som påförts på grund av taxering för taxeringsåren 1942 och 1943. Dessa förordningar utfärdades den 18 juli 1942 (nr 644) och den 30 juni 1943 (nr 493).

I 1 § i sistnämnda förordning stadgas att fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret eller som här stadigvarande vistats, så ock oskift dödsbo efter person, som vid dödsfallet var här bosatt eller här stadigvarande vistades, äger under de förutsättningar och i den omfattning, som i förordningen sägs, åtnjuta avkortning av den skattskyldige på grund av taxering för taxeringsåret 1943 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnskatt eller restitution av redan erlagd sådan skatt eller båda dessa förmåner i förening.

I 2 § 1 mom. första stycket föreskrives, att avkortning av påförd skatt och restitution av erlagd skatt skola avse det belopp, varmed den skattskyldige på grund av taxering för taxeringsåret 1943 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnskatt och särskild skatt å förmögenhet sammanlagt överstiga 80 procent av den för honom samma år enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten ökad med det belopp, varmed avdrag för erlagda allmänna skatter jämlikt 4 § sistnämnda förordning må ha vid taxeringen medgivits, men minskad i förekommande fall med den skattskyldige för samma år påförd krigskonjunkturskatt, dock att avkortningen och restitutionen sammanlagt högst må omfatta summan av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten och värnskatten. Vidare har i 2 § 1 mom. andra stycket — i anslutning till ett av 1943 års riksdag antaget förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet — stadgats att vid fast-

ställandet av det belopp, för vilket avkortning eller restitution må åtnjutas, skall i förekommande fall med taxerad inkomst förstås ett med tillämpning av föreskrifterna i 2 § fjärde stycket förordningen om särskild skatt å förmögenhet beräknat belopp. Därjämte har i 2 § 2 mom. stadgats, att för äkta makar, som under hela beskattningsåret eller större delen därav levt tillsammans, rätten att åtnjuta avkortning eller restitution skall bedömas med hänsyn till båda makarnas sammanlagda inkomst och skatter; det belopp, som med tillämpning av detta stadgande må avkortas eller restitueras, skall fördelas å makarna i förhållande till de belopp, varmed vardera maken skulle ägt åtnjuta avkortning eller restitution därest hänsyn tagits endast till den makens inkomst och skatter.

Slutligen ha i 3—8 §§ upptagits närmare bestämmelser rörande tillvägagångssättet vid avkortningen och restitutionen m. m. I fråga om dessa bestämmelser må här endast nämnas, att ansökan om avkortning eller restitution skall göras inom natt och år efter det den skattskyldige avfordrats utskylderna i fråga.

Vid anmälan av det föregående år framlagda förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten (prop. nr 321) uttalade jag bl. a., att de erfarenheter som dittills vunnits rörande verkningarna av 1942 års lagstiftning i ämnet vore mycket begränsade, och att det därför syntes befogat att icke för det dåvarande taga upp till diskussion frågan om lagstiftningens verkningar utan låta därmed anstå till dess ytterligare erfarenheter vunnits. 1943 års bevillningsutskott uttalade i sitt betänkande (nr 50) i anledning av propositionen, att utskottet förutsatte att Kungl. Maj:t alltjämt med uppmärksamhet följde tillämpningen och verkningarna av de ifrågavarande bestämmelserna.

I anledning av vad sålunda förekommit har finansdepartementets rättsavdelning i cirkulärskrivelse den 10 mars 1944 till överståthållarämbetet och länsstyrelserna anhållit, att nämnda myndigheter ville *dels* inkomma med upplysning angående det antal fall, å vilka 1942 respektive 1943 års förordning i ämnet vunnit tillämpning, med angivande tillika av de skattebelopp, som i varje särskilt fall påförts den skattskyldige respektive avkortats eller restituerats, *dels ock* meddela huruvida en lagstiftning av ifrågavarande slag ansåges även fortsättningsvis vara behövlig samt huruvida lagstiftningen i något hänseende ansåges vara i behov av komplettering eller ändring.

Av de inkomna svaren framgår, att ansökningar om avkortning eller restitution av statsskatt jämlikt 1942 års förordning inkommit till 10 länsstyrelser, att ansökningarna avsett sammanlagt 19 skattskyldiga, att av ansökningarna 17 bifallits och 2 avslagits, att 1943 års förordning vunnit tillämpning vid 7 länsstyrelser, att de jämlikt sistnämnda förordning inkomna ansökningarna avsett sammanlagt 15 skattskyldiga samt att alla ansökningarna bifallits.

De debiterade respektive avkortade och restituerade skattebeloppen framgå av följande sammanställning:

1942 års förordning.

	Debiterad statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å för- mögenhet samt värnsskatt	Avkortad eller restituerad skatt
1.	122 544: 25	4 219: 45
2.	226 604: 20	2 745: 80
3.	386 007: 40	8 532: 20
4.	357 901: 30	29 947: 70
5.	— ¹	5 768: 75
6.	318 285: 02	11 260: 22
7.	— ¹	11 650: 54
8.	605 353: 85	39 963: 45
9.	838: 40	838: 40
10.	239 055: 39	22 422: 59
11.	8 719: 66	350: 06
12.	36 222: 50	6 520: 10
13.	155 255: 07	806: 27
14.	290 764: 07	33 674: 47
15.	605 747: 75	4 574: 15
16.	43: 35	43: 35
17.	126 008: 07	19 930: 77
	<hr/> Summa kronor	203 248: 27

1943 års förordning.

	Debiterad statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å för- mögenhet samt värnsskatt	Avkortad eller restituerad skatt
1.	182 307: 95	13 340: 75
2.	232 727: 30	8 638: 50
3.	148 046: 97	4 701: 52
4.	135 829: 57	5 412: 77
5.	33 207: 60	3 404: 22
6.	— ¹	32 519: 57
7.	— ¹	4 902: 67
8.	309 051: 17	25 547: 17
9.	— ¹	23 585: 82
10.	618 839: 22	60 776: 02
11.	329 769: 50	18 429: 50
12.	9 365: 63	848: 03
13.	363 650: 50	43 532: 90
14.	1 251 933: 05	4 378: 65
15.	28: 05	28: 05
	<hr/> Summa kronor	250 046: 14

¹ Uppgift å debiterade belopp har icke lämnats.

Frågan huruvida en lagstiftning av ifrågavarande slag även fortsättningsvis vore behövlig har av 15 länsstyrelser besvarats jakande. Härvid har åberopats bland annat, att det måste anses såsom ett rimligt krav, att staten icke ålade en skattskyldig att gälda skatter till belopp, som uppginge till eller överstege hans inkomster. Endast en av de ifrågavarande länsstyrelserna har emellertid förordat, att lagstiftningen gäves permanent karaktär.

Av de övriga länsstyrelserna har en uttalat, att länsstyrelsen visserligen icke ville avstyrka fortsatt lagstiftning på området men att länsstyrelsen likväl ifrågasatte, huruvida tillräckliga skäl för en dylik vore för handen. En annan länsstyrelse har anfört, att förevarande lagstiftning icke vore för framtiden erforderlig. De återstående länsstyrelserna ha i sina yttranden anfört, att de saknade erfarenhet om behövligheten av en lagstiftning av ifrågavarande slag.

Vad härefter angår frågan huruvida lagstiftningen vore i behov av komplettering eller ändring ha länsstyrelserna i allmänhet förklarat, att något sådant behov ej vore för handen, eller ock ha länsstyrelserna hänvisat till att den begränsade omfattning, i vilken lagstiftningen tillämpats, icke gjorde det möjligt att närmare bedöma förevarande fråga. Emellertid ha två länsstyrelser ansett, att frågan om spärregelns utsträckning till att avse jämväl kommunal beskattning borde göras till föremål för fortsatta undersökningar. Vidare har en länsstyrelse anfört, att lagstiftningen borde begränsas till att avse avkortning eller restitution av skattebelopp överstigande förslagsvis 100 kronor.

Av de från länsstyrelserna infordrade uppgifterna framgår, att 1942 och 1943 års förordningar om begränsning i vissa fall av skatt till staten vunnit tillämpning endast beträffande ett fåtal skattskyldiga. Emellertid torde de skäl, som tidigare åberopats för en lagstiftning av ifrågavarande slag, alljämt föreligga. Jag tillstyrker därför, att lagstiftningen erhåller förlängd giltighet förslagsvis under ytterligare ett år.

*Departements-
chefen.*

Två länsstyrelser ha uttalat att frågan om de kommunala utskyldernas inordnande under skattespärren borde närmare undersökas, varjämte en annan länsstyrelse anfört att avkortning eller restitution icke borde beviljas i sådana fall, då de avkortade och restituerade beloppen icke överstege sammanlagt 100 kronor. Emellertid vill jag erinra om att frågan om kommunalutskyldernas inordnande under reduktionsregeln var föremål för prövning under förarbetena till 1942 års förordning i ämnet, men att tanken då avvisades. Tillräckliga skäl att nu upptaga frågan till omprövning torde icke föreligga. Vad åter angår förslaget om införande av vissa undantagsbestämmelser med avseende å belopp om högst 100 kronor torde dylika undantagsbestämmelser sakna praktisk betydelse. Jag finner därför ej skäl att tillstyrka förslaget. Ej heller i övrigt synes anledning föreligga till avvikelse från de enligt 1943 års förordning gällande bestämmelserna.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 30 juni 1943 (nr 493) om begränsning i vissa fall av skatt till staten.*

Föredraganden hemställer härefter, att nämnda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gösta Renlund.